

Shrimati Sushiladevi Salunkhe College of Education, Osmanabad

B.Ed. First Year EDUCC – I
Childhood and Growing up

Question : Answer the following Multiple Choice question.

1. ----- ही संख्यात्मक संकल्पना आहे.
a) वाढ b) विकास c) मेंदू d) प्रगती
2. विकास ही ----- संकल्पना आहे.
a) भाषिक b) गणितीय c) गुणात्मक d) व्यापक
3. परिमाणात्मक व मोजता येईल असा बदल म्हणजेच ----- होय.
a) वाढ b) विकास c) एकक d) व्यापक
4. प्रगतीच्या स्वरूपात बदल होण्याची प्रक्रिया म्हणजे ----- होय.
a) वाढ b) विकास c) एकक d) पध्दतशीर पणा
5. ----- हे भौतिक परिमाणात मोजता येत नाही.
a) चपळता b) उंची c) पळणे d) खेळणे
6. ----- हा अनुवंश आणि परिस्थिती या दोन्ही घटकांवर अवलंबून असतो.
a) वाढ b) विकास c) एकक d) व्यापक
7. ----- मोजता येते तसेच नोंदविताही येते.
a) वाढ b) विकास c) एकक d) व्यापक
8. ----- मध्ये भिन्नता आढळते.
a) वाढीत b) विकासात c) एककात d) व्यापकता
9. विकासाचा अर्थ ----- आहे.
a) वाढ b) विकास c) एकक d) व्यापक
10. आकाराने मोठा होणे या संदर्भात ----- हा शब्द वापरला जातो.
a) वाढ b) विकास c) एकक d) व्यापक

11. मागील पिढींमधून जे गुणधर्म मुलांमध्ये उतरतात. त्यांना ----- म्हणतात.
a) अनुवंश b) विकास c) वातावरण d) व्यापक
12. ---- ही समाजाची छोटी प्रतिकृती आहे.
a) शाळा b) घर c) प्रसारमाध्यमे d) समाज
13. ----- यांनी विकासाची तत्वे मांडली आहेत.
a) एलिझाबेथ हरलॉक b) इरिकसन c) टेलर d) टागोर
14. ---- यांनी वाढ आणि विकास या संदर्भात संशोधन केलेले आहे.
a) एलिझाबेथ हरलॉक b) इरिकसन c) टेलर d) डॉ. अर्नेस्ट जोन्स
15. जन्मपूर्व अवस्था ही साधारणपणे ----- दिवसांची असते.
a) 20 ते 50 b) 100 ते 150 c) 200 ते 250 d) 250 ते 300
16. ---- अवस्थेत बालकाच्या डोक्याचा आकार हा शरीरापेक्षा मोठा असतो.
a) शैशवावस्था b) बालावस्था c) कुमारावस्था d) यापैकी सर्व
17. ----- ही अवस्था सामान्यपणे 6 ते 12 वर्षांची असते.
a) शैशवावस्था b) बाल्यावस्था c) कुमारावस्था d) यापैकी सर्व
18. कुमारावस्था ही ----- वर्षांची असते.
a) 3 ते 6 b) 6 ते 12 c) 13 ते 19 d) 20 ते 70
19. ----- अवस्थेत मुलांची अवस्था ना बाल ना प्रौढ अशी असते
a) शैशवावस्था b) बाल्यावस्था c) कुमारावस्था d) यापैकी सर्व
20. शिक्षकांनी व पालकांनी ---- वर्तनाचा आदर्श ठेवून मुलांवर संस्कार केले पाहिजे.
a) इतरांचे b) स्वताचे c) शेजा-याचे d) समाजाचे
21. प्रत्येक व्यक्तीमध्ये गुणसुत्राच्या ----- जोड्या असतात.
a) 24 b) 23 c) 22 d) 46
22. स्त्रियांच्या पेशीमध्ये ----- गुणसूत्रे आढळतात.
a) 23 b) 24 c) 30 d) 46

23. ----- या मानसशास्त्रज्ञाने नैतिक विकासाच्या तीन पातळ्या सुचविलेल्या आहेत.
a) कोहलवर्ग b) पियाजे c) एरिकसन d) थॉर्नडाईक
24. सांकेतिक पूर्वपातळी या कालावधीत ----- वय वर्षे येतात.
a) 2 ते 3 b) 4 ते 10 c) 12 ते 18 d) 19 ते 25
25. सांकेतिक पातळी या पातळीत शारिरीक वय ----- असते.
a) 2 ते 3 b) 4 ते 10 c) 10 ते 13 d) 13 ते 15
26. जीन पियाजे यांनी बौद्धिक विकासाच्या --- अवस्था मांडल्या आहेत.
a) 2 b) 3 c) 4 d) 5
27. संवेदनकारक अवस्था ही ---- वर्षापर्यंतच असते.
a) 0 ते 2 b) 3 ते 5 c) 6 ते 8 d) 9 ते 12
28. क्रियापूर्व अवस्था ही अवस्था ----- वर्षापर्यंत असते.
a) 2 ते 7 b) 4 ते 10 c) 12 ते 18 d) 19 ते 25
29. औपचारिक क्रियात्मक अवस्था ही साधारणपणे ----- वर्षापर्यंत असते.
a) 2 ते 3 b) 4 ते 10 c) 7 ते 12 d) 12 ते 16
30. मूर्त क्रियात्मक अवस्था ही साधारणपणे ----- वर्षापर्यंत असते.
a) 2 ते 3 b) 4 ते 10 c) 7 ते 12 d) 12 ते 16
31. अनुकरण क्रिया ही ----- अवस्थेत सुरु होते.
a) संवेदनकारक b) क्रियापूर्व c) मूर्त क्रियात्मक d) औपचारिक क्रियात्मक
32. भाषाविकास हा ---- अवस्थामध्ये होतो.
a) संवेदनकारक b) क्रियापूर्व c) मूर्त क्रियात्मक d) औपचारिक क्रियात्मक
33. मूर्त गोष्टींचा विचार करणे हे ----- अवस्थामध्ये घडून येते.
a) संवेदनकारक b) क्रियापूर्व c) मूर्त क्रियात्मक d) औपचारिक क्रियात्मक
34. ----- अवस्थामध्ये मुले तर्क, अनुमान व अमूर्त गोष्टींचा विचार करू लागतात.
a) संवेदनकारक b) क्रियापूर्व c) मूर्त क्रियात्मक d) औपचारिक क्रियात्मक

35. मनोसामाजिक विकासाची उपपत्ती --- यांनी मांडली.
- a) जीन पियाजे b) **एरिकसन** c) कोहलबर्ग d) थॉर्नडाईक
36. एरिकसन यांनी मनोसामाजिक विकासाच्या ----- अवस्था मांडल्या.
- a) चार b) सहा c) **आठ** d) बारा
37. मनोसामाजिक विकासाच्या ----- टप्प्यात एकाकीपणा जाणवतो.
- a) बाल्यावस्था b) कुमारावस्था c) **तारुण्यावस्था** d) प्रौढावस्था
38. काळजी करणे ही मानसिक सामर्थ्य ----- टप्प्यात जाणवते.
- a) बाल्यावस्था b) कुमारावस्था c) तारुण्यावस्था d) **प्रौढावस्था**
39. नैराश्य, अहंभाव हे भावनिक संघर्ष ----- टप्प्यात दिसून येते.
- a) बाल्यावस्था b) कुमारावस्था c) तारुण्यावस्था d) **वृद्धावस्था**
40. न्यूनगंड हा भावनिक संघर्ष ---- टप्प्यात असतो.
- a) **बाल्यावस्था** b) कुमारावस्था c) तारुण्यावस्था d) प्रौढावस्था
41. कुटुंबाच्या आकारानुसार कुटुंबाचे ----- प्रकार पडतात.
- a) **तीन** b) चार c) पाच d) सहा
42. काही कुटुंबामध्ये दोनहून जास्त पिढ्यांमधील व्यक्ती किंवा तीनचार लहान कुटुंबे एकत्र राहतात. त्यांना ---- कुटुंब म्हणतात.
- a) लहान b) **विस्तारित** c) संयुक्त d) सांघिक
43. ----- या प्रकारात अनेक कुटुंब एकमेकांच्या सहकार्याने राहतात.
- a) लहान b) विस्तारित c) संयुक्त d) **सांघिक**
44. घटस्फोटामुळे पतिपत्नी वेगळे होतात. त्या कुटुंबाला ---- कुटुंब म्हणतात.
- a) लहान b) अपर्याप्त c) **एक पालक** d) समाजविघातक
45. ----- या प्रकारच्या कुटुंबातील व्यक्ती मध्ये जीवनातील सर्वसाधारण समस्या सोडविण्यासाठी क्षमता नसते.
- a) लहान b) **अपर्याप्त** c) एक पालक d) समाजविघातक